

Вих. № 4450д від 09.10.2023 р.

**Національна комісія, що здійснює
державне регулювання у сферах
електронних комунікацій,
радіочастотного спектра та надання
послуг поштового зв'язку**

03110, м. Київ, вул. Солом'янська, 3

Копія: **Міністерство цифрової
трансформації України**

03150, м. Київ, вул. Ділова, 24

*Щодо проекту постанови НКЕК «Про встановлення
розрахункових такс за послуги термінації національного
трафіку для мобільного та фіксованого голосового зв'язку»*

Товариство з обмеженою відповідальністю «лайфселл» (надалі – ТОВ «лайфселл», Товариство) висловлює свою повагу Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку (надалі – Комісія, НКЕК) та в межах громадських консультацій надає зауваження та пропозиції до проекту постанови НКЕК «Про встановлення розрахункових такс за послуги термінації національного трафіку для мобільного та фіксованого голосового зв'язку», схваленого рішенням НКЕК від 27.09.2023 № 365.

Відповідно до статті 91 Закону України «Про електронні комунікації» (надалі – Закон) НКЕК, як регуляторний орган, встановлює або змінює розрахункові такси за термінацію національного трафіка (далі – Такси), розраховані згідно зі встановленим ним порядком, який, зокрема, має враховувати вимогу, що Такси встановлюються відповідно до результатів розрахунку собівартості відповідних послуг згідно з моделлю ефективного оператора.

Товариство вкотре звертає увагу Комісії на суттєве завищення витрат ефективного оператора:

- капітальні інвестиції одного ефективного оператора з ринковою часткою 33% вдвічі перевищують аналогічні витрати реального оператора, що обслуговує більше 50% всієї абонентської бази України;
- сума мережевих операційних витрат, включаючи амортизацію, одного ефективного оператора за 2023 рік перевищує загальні операційні витрати по ринку (три найбільші мобільні оператори в Україні) за 2022 рік;
- загальні мережеві витрати одного ефективного оператора за 2023 рік, що складають близько 55 млн грн, відповідають сумарному доходу трьох найбільших операторів на ринку за послуги мобільного зв'язку за 2022 рік, що становили 58 млн грн.

Витрати одного ефективного оператора в рази перевищують витрати існуючих мобільних операторів України, що протирічить як сутності ефективного оператора, так і європейській практиці.

Зокрема проаналізувавши витрати ефективного оператора на радіо мережу, можна побачити, що вартість зазначеного обладнання у перерахунку на один майданчик **перевищує** аналогічну вартість, використану при моделюванні LRIC для Польщі, **в частині капітальних витрат майже у 6 разів, і в близько 4 рази в частині операційних витрат.**

До того ж приклад Польщі підтверджує, що витрати ефективного оператора є меншими за витрати реально існуючих на ринку гравців і ніяк не можуть бути ідентичними до сукупного доходу всієї галузі¹.

Результати дослідження, проведеного Axon Partners Group на замовлення Єврокомісії з метою встановлення загальноєвропейських такс термінації, показали, що **середня собівартість термінації ефективного оператора країн-членів Європейського Союзу за 2022 рік становила 0,07 євроцентів/хвилину²**. Аналогічний показник **для України за результатами розрахунків моделі ефективного оператора становить близько 0,2 євроценти/хвилину**, що відповідає найвищому з усіх досліджуваних Axon Partners Group країн ЄС – рівню Франції. При цьому економічні реалії цих двох країн є неспівставними, зокрема середній дохід на споживача (ARPU) на ринку мобільного зв'язку України майже у 8 разів менший за ARPU у Франції.

Стаття 8(2) Директиви 2002/21/ЄС вимагає, щоб національні регуляторні органи сприяли конкуренції, серед іншого, забезпечуючи, що всі користувачі отримують максимальну вигоду щодо вибору, ціни та якості послуг, а також що немає спотворення або обмеження конкуренції.

Європейська комісія у рекомендаціях щодо встановлення Такс, наголошує, що високі Такси **негативно впливають на споживачів, призводять до високих роздрібних цін на вихідні дзвінки, а також до викривлення конкуренції.**³

Товариство глибоко занепокоєне отриманими результатами розрахунків моделі ефективного оператора щодо вартості послуг термінації національного трафіку, що стали основою для встановлення Такс, вбачаючи можливість помилки при проведенні моделювання. Запропонований розмір розрахункових Такс не дозволить покращити пропозицію для абонентів в частині міжмережевого спілкування, тим самим сприятиме збереженню концентрації трафіка в межах одного оператора. Закликаємо Комісію дослідити надану Товариством інформацію та врахувати вищезазначене при встановленні розрахункових такс за послуги термінації національного трафіку.

Сподіваємося на подальшу плідну співпрацю.

Додаток: Презентація щодо встановлення такс термінації на рівні собівартості на 6 арк.

**З повагою,
Начальник департаменту регуляторних відносин та стратегії**

Анатолій Хоменко

вик. Юлія Разумова +38 063 210 7601

¹ <https://www.uke.gov.pl/en/newsroom/assessment-of-the-costs-of-providing-mobile-telcom-services-in-the-eueea-countries,155.html>

² <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/finalisation-mobile-cost-model-roaming-and-delegated-act-single-eu-wide-mobile-voice-call>

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009H0396>